

ΡΑΥΛΟ ΣΟΕΛΗΟ

Το εγχειρίδιο του Πολεμιστή του Φωτός

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
Λένα Ταχματζίδου

Αφιερώνεται στους S.I.L.,
Carlos Eduardo Rangel και Anne Carrière,
δασκάλους στη χρήση
της αυστηρότητας και της συμπόνιας

*Ω Μαρία Παρθένε, άμωμη από τη σύλληψή σου,
προσευχήσου για μας που προσφεύγουμε σ' Εσέ.
Αμήν!*

*Οὐκ ἔστι μαθητῆς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ·
κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.*

Κατά Λουκάν στ', 40

Τα παιδιά σας δεν είναι δικά σας. Αγόρια και κορίτσια είναι της ζωής παιδιά. Ήρθαν στον κόσμο μέσα από σας, αλλά δεν σας ανήκουν.

Μπορείτε να τους δώσετε την αγάπη σας, όχι όμως και τις σκέψεις σας, γιατί έχουν τα δικά τους όνειρα.

Μπορείτε να προστατεύετε το σώμα τους, όχι όμως και την ψυχή τους, γιατί οι ψυχές κατοικούν στον οίκο του αύριο, που ούτε στα όνειρά σας δεν μπορείτε να επισκεφθείτε.

Μπορείτε να προσπαθείτε να είστε σαν κι αυτά, μην προσπαθείτε όμως να τα κάνετε να συμπεριφέρονται όπως εσείς, γιατί η ζωή δεν γυρνά πίσω, ούτε αφήνεται να παρασυρθεί από τη γοητεία του χτες.

Εσείς είστε τα τόξα απ' όπου τα παιδιά σας, σαν ζωντανά βέλη, εκτινάσσονται μπροστά. Αφήστε το χέρι του Τοξότη να δουλέψει, γιατί, έτσι όπως αγαπά το ιπτάμενο βέλος, αγαπά και το τόξο που παραμένει ακίνητο.

ΧΑΛΙΑ ΓΚΙΜΠΡΑΝ, *Ο προφήτης*

Προοίμιο

Η γυναίκα είπε: «Στην ακτή στα ανατολικά του χωριού υπάρχει ένα νησί που πάνω του υψώνεται ένας πελώριος ναός με πάμπολλες καμπάνες».

Το παιδί πρόσεξε τα παράξενα ρούχα που φορούσε και το πέπλο που κάλυπτε τα μαλλιά της. Δεν την είχε δει ποτέ πριν. «Έχεις δει εσύ ποτέ αυτόν τον ναό;» το ρώτησε εκείνη. «Πήγαινε μέχρι εκεί κι έλα να μου μιλήσεις γι' αυτόν».

Γοητευμένο από την ομορφιά της γυναίκας, το παιδί πήγε μέχρι το μέρος που του είχε υποδείξει. Κάθισε στην άμμο και κοίταξε τον ορίζοντα, αλλά δεν είδε κάτι άλλο από εκείνα που είχε συνηθίσει να βλέπει: τον γαλανό ουρανό και τον ωκεανό.

Απογοητευμένο, κατευθύνθηκε προς ένα γειτονικό μικρό ψαροχώρι και ρώτησε τους ψαράδες για ένα νησί μ' ένα ναό.

«Ναι, υπήρχε, αλλά πριν από πολύ καιρό, τότε που εδώ ζούσαν ακόμα οι προπαππούδες μου», είπε ένας γέροντας ψαράς. «Μετά έγινε ένας σεισμός και το νησί καταποντίστηκε στη θάλασσα. Κι όμως, παρά το γεγονός ότι δεν μπορούμε πια να δούμε το νησί, καταφέρνουμε ακόμα ν' αφουγκραζόμαστε τις καμπάνες του ναού του, όταν η θάλασσα τις κάνει να ταλαντεύονται εκεί κάτω, στον βυθό».

Το παιδί επέστρεψε στην παραλία και περίμενε ν' αφουγκραστεί τις καμπάνες. Πέρασε εκεί όλο το απόγευμα, αλλά το μόνο που κατάφερε ν' ακούσει ήταν ο ήχος των κυμάτων και τα κρωξίματα των γλάρων.

Όταν βράδιασε, οι γονείς του πήγαν να το πάρουν σπίτι. Το επόμενο πρωί, πήγε ξανά στην παραλία.

Του ήταν αδύνατο να πιστέψει πως μια τόσο όμορφη γυναίκα ήταν δυνατόν να λέει ψέματα. Αν κάποια ημέρα εκείνη επέστρεφε, ήθελε να μπορεί να της πει ότι δεν είχε δει το νησί, αλλά ότι είχε αφουγκραστεί τις καμπάνες του ναού που χτυπούσαν χάρη στην κίνηση των νερών.

Πέρασαν έτσι μερικοί μήνες. Η γυναίκα δεν ξαναγύρισε και το αγόρι την ξέχασε. Τώρα πια είχε πειστεί πως έπρεπε ν' ανακαλύψει τα πλούτη και τους θησαυρούς του βυθισμένου ναού. Αν αφουγκραζόταν τις καμπάνες, θα μάθαινε τη θέση του και θα μπορούσε να πάρει τον κρυμμένο θησαυρό.

Τώρα πια δεν το ενδιέφεραν ούτε το σχολείο ούτε η παρέα των φίλων του. Είχε μεταμορφωθεί στον παράξενο τύπο που του έκαναν πλάκα τ' άλλα παιδιά, τα οποία συνήθιζαν να λένε: «Δεν είναι πια σαν κι εμάς. Προτιμάει να κάθεται και να κοιτάζει τη θάλασσα, επειδή φοβάται μήπως χάνει στα παιχνίδια που παίζουμε».

Όλοι γελούσαν όταν έβλεπαν το παιδί να κάθεται κοντά στη θάλασσα. Αυτό πάλι, αν και δεν τα κατάφερνε ν' αφουγκραστεί τις καμπάνες του ναού, μάθαινε κάθε ημέρα πολλά και διάφορα. Παρατήρησε ότι, άμα είχε ακούσει για πολλή ώρα τον ήχο των κυμάτων, ο φλοίσβος δεν του αποσπούσε πλέον την προσοχή. Πέρασε λίγος καιρός και συνήθισε και τα κρωξίματα των γλάρων, το βούισμα των μελισσών, το σφύριγμα του ανέμου ανάμεσα στους φοίνικες.

Έξι μήνες μετά την πρώτη του κουβέντα με τη γυναίκα, κανένας θόρυβος δεν αποσπούσε πια την προσοχή του παιδιού. Τις καμπάνες, όμως, του βυθισμένου ναού δεν μπορούσε να τις αφουγκραστεί ακόμα.

Μερικοί ψαράδες, που πήγαιναν να κουβεντιάσουν μαζί του, επέμεναν: «Εμείς τις έχουμε ακούσει!» έλεγαν.

Το αγόρι, όμως, δεν τα κατάφερνε.

Λίγο καιρό αργότερα, οι ψαράδες άλλαξαν τροπάρι: «Αμάν πια μ' εσένα, έχεις κολλήσει με τον ήχο από τις καμπάνες που είναι εκεί κάτω. Παράτα τες και άντε ν' αρχίσεις να παίζεις πάλι με τους φίλους σου. Ίσως μονάχα οι ψαράδες να είναι ικανοί να τις αφουγκραστούν».

Ύστερα από ένα χρόνο περίπου, το παιδί είπε στον εαυτό του: «Ίσως έχουν δίκιο. Καλύτερα να μεγαλώσω, να γίνω κι εγώ ψαράς και να έρχομαι σε αυτή την παραλία κάθε πρωί, αφού έχει αρχίσει να μου αρέσει». Κι έκανε και την εξής σκέψη: «Ίσως να πρόκειται απλώς για ένα μύθο και, με το σεισμό, οι καμπάνες να έχουν σπάσει και να μην ξαναχτυπήσουν ποτέ πια».

Εκείνο το απόγευμα πήρε την απόφαση να γυρίσει στο σπίτι.

Πλησίασε τον ωκεανό για να τον αποχαιρετήσει. Κοίταξε άλλη μια φορά το θέαμα της φύσης και τότε, επειδή δεν ήταν πια συγκεντρωμένη η προσοχή του στις καμπάνες, μπόρεσε να χαμογελάσει στο τραγούδι των γλάρων, στον θόρυβο της θάλασσας, στον άνεμο που σφύριζε ανάμεσα στους φοίνικες. Άκουσε από μακριά τις φωνές των φίλων του που έπαιζαν και χάρηκε στη σκέψη πως πολύ σύντομα θα επέστρεφε στα παιχνίδια της παιδικής του ηλικίας.

Το παιδί ήταν ευχαριστημένο και, με τον τρόπο που μονάχα ένα παιδί ξέρει να κάνει, ένωσε την ανάγκη να πει ευχαρι-

στώ που ήταν ζωντανό. Ήξερε ότι δεν είχε χάσει τον χρόνο του, επειδή είχε μάθει να παρατηρεί και να σέβεται τη Φύση.

Τότε, έτσι όπως αφουγκραζόταν την θάλασσα, τους γλάρους, τον άνεμο, τα φύλλα των φοινικόδεντρων και τις φωνές των φίλων του που έπαιζαν, άκουσε και την πρώτη καμπάνα.

Και μια άλλη ακόμα.

Κι έπειτα άλλη μια, μέχρι που αντήχησαν όλες οι καμπάνες του βυθισμένου ναού, γεμίζοντάς το χαρά.

Χρόνια αργότερα, έχοντας πια μεγαλώσει, ξαναγύρισε στο χωριό και στην παραλία των παιδικών χρόνων του. Δεν ήθελε πια να πάρει κανένα θησαυρό από τον βυθό της θάλασσας. Ίσως όλα αυτά να ήταν απλώς καρπός της φαντασίας του και να μην είχε ακούσει ποτέ τις βυθισμένες καμπάνες ένα μακρινό απόγευμα, χαμένο κάπου στα παιδικά του χρόνια. Αποφάσισε, πάντως, να κάνει έναν περίπατο στην παραλία, για ν' ακούσει τον ήχο του ανέμου και τα κρωξιμάτα των γλάρων.

Προς μεγάλη του έκπληξη είδε, καθισμένη στην αμμουδιά, τη γυναίκα που του είχε άλλοτε μιλήσει για το νησί με τον ναό.

«Τι κάνεις εδώ;» τη ρώτησε.

«Περίμενα εσένα», απάντησε εκείνη.

Αυτός πρόσεξε ότι, αν και είχαν περάσει πολλά χρόνια, η γυναίκα είχε ακόμα την ίδια εμφάνιση. Το πέπλο που της κάλυπτε τα μαλλιά δεν έδειχνε καθόλου ξεθωριασμένο από τον χρόνο.

Του έδειξε ένα γαλάζιο τετράδιο με λευκές σελίδες που κρατούσε.

«Εδώ γράφει: “Ένας πολεμιστής του φωτός δείχνει προσοχή στα μάτια ενός παιδιού. Γιατί τα μάτια αυτά ξέρουν να βλέπουν τον κόσμο χωρίς πικρία. Όταν επιθυμεί να μάθει αν ο άνθρωπος που βρίσκεται πλάι του είναι άξιος εμπιστοσύνης, προ-

σπαθεί να τον δει με τον τρόπο με τον οποίο θα τον κοίταζε ένα παιδί”».

«Τι είναι ένας πολεμιστής του φωτός;»

«Εσύ το ξέρεις», απάντησε εκείνη χαμογελώντας. «Κάποιος που είναι ικανός να κατανοεί το θαύμα της ζωής, ν’ αγωνίζεται μέχρις εσχάτων για κάτι που πιστεύει και ν’ αφουγκράζεται τότε τις καμπάνες που η θάλασσα κάνει ν’ αντηχούν στο κρεβάτι του».

Δεν είχε θεωρήσει ποτέ τον εαυτό του πολεμιστή του φωτός. Η γυναίκα έδειξε να μαντεύει τη σκέψη του. «Όλοι είναι ικανοί γι’ αυτό. Και κανείς δεν θεωρεί ότι είναι πολεμιστής του φωτός, αν και, σε τελική ανάλυση, όλοι είναι».

Κοίταξε τις σελίδες του τετραδίου. Η γυναίκα χαμογέλασε και πάλι.

«Γράφει για τον πολεμιστή», του είπε.

**Αφύπνισε τον εσωτερικό σου πολεμιστή και γίνε
ο ήρωας της δικής σου ιστορίας.**

Μέσα σε καθέναν από εμάς κατοικεί ένας Πολεμιστής του Φωτός. Ο καθένας μας έχει τη δύναμη να αφουγκραστεί τη σιωπή της καρδιάς, να αποδεχθεί την αποτυχία χωρίς να καταρρεύσει, να διατηρεί την ελπίδα ακόμα κι όταν τον καταβάλλουν η κούραση και η μελαγχολία. Αξίες όπως η αγάπη για τη ζωή, η φιλία και η σοφία της καρδιάς γίνονται τα όπλα με τα οποία ο δικός μας πολεμιστής δίνει τις μάχες του.

Κάθε σελίδα του βιβλίου αυτού κρύβει μια σκέψη που εμπνέει. Με σύντομα κείμενα, που συνδυάζουν πρακτική σοφία και αφηγηματική μαγεία, ο Πάουλο Κοέλιο μας προσκαλεί να αποδεχόμαστε τις δυσκολίες, να γιορτάζουμε τις νίκες, να ξεπερνάμε τα εμπόδια με χάρη και να αναγνωρίζουμε τα καθημερινά θαύματα της ζωής.

Το *Εγχειρίδιο του Πολεμιστή του Φωτός* δεν είναι απλώς ένα έργο που έρχεται να συμπληρώσει τον εμβληματικό *Αλχημιστή*. Είναι ο χάρτης που δείχνει πώς να ζούμε με γενναιότητα, γαλήνη και ενσυνειδητότητα.

